

Europska zdravstvena anketa (EHIS) - priprema za provođenje u Hrvatskoj (European Health Interview Survey - Implementation in Croatia)

Vlasta Dečković-Vukres

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

U okviru programa Europske unije PHARE 2006 čiji je nositelj u Hrvatskoj Državni zavod za statistiku provode se i tri zdravstvena podprojekta za koje su zaduženi Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

Jedna od tri komponente je i uvođenje Europske zdravstvene ankete (EHIS) u redovita istraživanja u Hrvatskoj kao i u ostalim zemljama EU u redovitim ciklusima od pet godina. Koordinator potprojekta u HZJZ-u je prim. dr. sc. Vlasta Dečković-Vukres, a u pripremi i provođenju sudjeluju i dr. sc. Ana Ivičević Uhernik, Sandra Mihel, dr. med i Ivan Pristaš, dr. med.

Zdravstvene ankete (Health Interview Survey, HIS) ili druga istraživanja stanovništva široko su prihvaćeni instrumenti, koji mogu pružiti usporedive podatke za zdravstvene statistike u odnosu na osobne karakteristike stanovništva. EUROSTAT prikuplja podatke o 18 zdravstvenih područja iz nacionalnih zdravstvenih anketa svake druge godine. U cilju poboljšavanja kvalitete i usporedivosti rezultata zdravstvenih istraživanja kroz uspostavljanje redovitih, visoko harmoniziranih istraživanja o zdravstvu, Europski direktori društvenih statistika 2002. godine složili su se glede uspostavljanja Europske temeljne zdravstvene ankete (ECHIS) kao dijela Europskog sustava zdravstvenih istraživanja (EHSS). ECHIS ima dvije komponente: Minimalni Europski zdravstveni modul i skup modula koji čine Europsku zdravstvenu anketu (European Health Interview Survey, EHIS), a koja će se provoditi svake pete godine u svim zemljama članicama EU u istoj godini. Većina zemalja članica EU po prvi puta provodi Europsku zdravstvenu anketu tijekom 2008. i 2009. godine. U tu svrhu su pripremljene smjernice za razvijanje i primjenu tih novih instrumenata, kao i odgovarajuće karakteristike i metode istraživanja koje će uključiti te module. Europska zdravstvena anketa sastoji se od četiri dijela koji obuhvaćaju čimbenike koji utječu na zdravlje, zdravstveno stanje, korištenje zdravstvene zaštite te demografska i socio-ekonomska obilježja.

Glavni cilj podprojekta „Uvođenje Europske zdravstvene ankete“ koji HZJZ provodi u sklopu PHARE 2006 projekta je priprema za njenu primjenu u Hrvatskoj. To podrazumijeva izradu rasporeda uvođenja te provedbu probne ankete. Rezultati projekta te izvješća koja će se periodički dostavljati u EUROSTAT će uključiti: raspored provedbe EHIS-a, upitnik na hrvatskom i engleskom za probnu anketu te mikro-podatke za probnu anketu s opisom njezine metodologije. Metodologija će biti u potpunosti usklađena sa zahtjevima EHSS za EHIS. Probna anketa uključuje 200 slučajno odabranih ispitanika oba spola, u dobi od 18 i više godina s područja Grada Zagreba. Anketu provode za to posebno educirani anketari metodom intervjua.

Europska zdravstvena anketa prva je zdravstvena anketa koja bi se trebala redovito, svakih pet godina provoditi na reprezentativnom uzorku odraslog stanovništva u Hrvatskoj. Pretpostavljamo da će Hrvatska po prvi puta provesti Europsku zdravstvenu anketu tijekom 2013. godine, u sklopu 2. kruga njene provedbe.